

Educație / A doua șansă în
educație

Ocupare

Învățare continuă

Incluziune

Mediul rural

Trans-
naționalitate

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI PROTECTIEI SOCIALE

AUTORITATEA DE MANAGEMENT PENTRU PROGRAMUL OPERATIONAL
SECTORIAL DEZVOLTAREA RESURSELOR UMANE

Ghid informativ privind prevenirea neregulilor la nivelul Beneficiarilor

OCTOMBRIE 2009

CUPRINS

1.	INTRODUCERE	9
2.	DEFINITII SI INFORMATII PRELIMINARE	9
2.1	Cadrul legislativ national	9
2.2	Definitia neregulii.....	10
2.3	Constatarea creanțelor bugetare.....	10
2.4	Parti implicate.....	11
2.5	Activitatea de recuperare a creanțelor bugetare	11
2.6	Documentele care stabilesc obligatia de plata a debitorului	12
2.7	Modalitățile de stingere a creanțelor bugetare.....	13
3.	TIPOLOGIA NEREGULILOR	13
3.1	Clasificare in functie de cauzalitate.....	13
3.2	Clasificare in functie de impact.....	15
3.3	Clasificare in functie de frecventa.....	15
4.	STATISTICI EUROPENE PRIVIND NEREGULILE	16
5.	SISTEMUL DE ASIGURARE LA NIVELUL AUTORITATILOR EUROPENE SI NATIONALE	19
5.1	Sistemul de asigurare la nivel national.....	20
5.2	Sistemul de asigurare la nivel comunitar	24
6.	SISTEMUL DE MANAGEMENT SI CONTROL AL PROIECTULUI LA NIVELUL BENEFICIARULUI	26
6.1	Principii generale ale unui sistem de control intern	26
6.2	Modelul de sisteme de control intern COSO	27
6.2.1	Mediul de control.....	27
6.2.2	Evaluarea riscului	28
6.2.3	Activitati de control.....	28
6.2.4	Informatii si comunicare.....	29
6.2.5	Monitorizare	29
7.	PREVEDERI CONTRACTUALE PRIVIND NEREGULILE.....	31
7.1	Prevederi privind sistemul de control intern la nivel de proiect	31
7.2	Prevederi privind obligatiile beneficiarilor in cazul anchetelor	33
	ANEXE.....	35

ABREVIERI

AA	Autoritatea de Audit
ACIS	Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale
ACP	Autoritatea de Certificare și Plată
AM	Autoritate de Management
AMPOSDRU	Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane
ANOFM	Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă
ANRMAP	Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice
AP	Axa Prioritară
AT	Asistență Tehnică
CE	Comisia Europeană
CNDIPT	Centrul Național pentru Dezvoltarea Învățământului Profesional și Tehnic
CSNR	Cadrul Strategic Național de Referință
DCA	Dezvoltarea Capacității Administrative
DMI	Domeniu Major de Intervenție
DRU	Dezvoltarea Resurselor Umane
FC	Fondul de Coeziune
FEDR	Fondul European pentru Dezvoltare Regională
FSE	Fondul Social European
HG	Hotărâre de Guvern
MFP	Ministerul Finanțelor Publice
MMFPS	Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale
OI	Organism Intermediar
ONG	Organizație Non-Guvernamentală
OG	Ordonanță a Guvernului
OUG	Ordonanță de Urgență a Guvernului
PND	Planul Național de Dezvoltare
PO	Program Operațional
POR	Programul Operațional Regional

POSDRU	Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane
POS	Programul Operațional Sectorial
UE	Uniunea Europeană

SCHEIA

GLOSAR DE TERMENI

Termen	Definiție	Sursă
Audit public intern	Activitatea funcțional independentă și obiectivă, care dă asigurări și consiliere conducerii pentru buna administrare a veniturilor și cheltuielilor publice, perfecționând activitățile entității publice; ajută entitatea publică să își îndeplinească obiectivele printr-o abordare sistematică și metodică, care evaluează și îmbunătățește eficiența și eficacitatea sistemului de conducere bazat pe gestiunea riscului, a controlului și a proceselor de administrare.	L 672/2002
Autoritate de certificare și plată	Structura organizatorică din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, responsabilă de certificarea sumelor cuprinse în declarațiile de cheltuieli transmise la Comisia Europeană, primirea de la Comisia Europeană a fondurilor transferate României din instrumente structurale și transferul către beneficiari/unități de plată de pe lângă autoritățile de management a fondurilor primite din instrumente structurale, precum și a celor alocate de la bugetul de stat, în cazul programelor operaționale care utilizează mecanismul plății directe;	UG nr. 64/2009
Axă Prioritară	Una dintre prioritățile strategiei unui program operațional, conținând un grup de operațiuni corelate și care au obiective specifice măsurabile.	Reg.(CE) Consiliului nr.1083/2006
Beneficiar	Un operator, un organism sau o întreprindere, din domeniile public sau privat, responsabil pentru inițierea, sau inițierea și implementarea operațiunilor. În cadrul șemelor de ajutor de stat, în baza articolului 87 din Tratat, beneficiarii sunt întreprinderile publice sau private care realizează un proiect individual și primesc ajutor public.	Reg. (CE) Consiliului nr. 1083/2006
Cheltuială publică	Orice participare publică la finanțarea unor operațiuni, provenită din bugetul statului, al autorităților regionale sau locale, din bugetul general al Comunității Europene privind Fondurile Structurale, Fondul de Coeziune, sau orice altă cheltuială similară. Orice participare la finanțarea unor operațiuni, provenind din bugetul organismelor de drept public sau al asociațiilor formate din una sau mai multe autorități regionale, locale sau din organisme de drept public, care acționează în conformitate cu Directiva 2004/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 31 martie 2004, privind coordonarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice de lucrări, bunuri și servicii este considerată cheltuială similară.	Reg.Consiliului (CE) nr. 1083/2006
Cheltuieli eligibile	Cheltuielile efectuate de beneficiar, aferente proiectelor finanțate în cadrul programelor operaționale, care pot fi finanțate atât din instrumente structurale, cât și din cofinanțarea publică și/sau cofinanțarea privată, conform reglementărilor legale comunitare și naționale în vigoare privind eligibilitatea cheltuielilor;	UG nr. 64/2009
Cheltuieli generale de administrație	Reprezintă cheltuielile efectuate pentru funcționarea de ansamblu a beneficiarului și care nu pot fi atribuite direct unei anumite activități din cadrul operațiunii. Lista tipurilor de cheltuieli cuprinse în această categorie se elaborează de fiecare autoritate de management și se aprobă prin ordin comun al ministrului coordonator al autorității de management și al ministrului economiei și finanțelor.	HG nr.759/ 2007
Circuitul auditului	Stabilirea fluxurilor informațiilor, atribuțiile și responsabilitățile referitoare la acestea, precum și arhivarea documentației justificative complete, pentru toate stadiile desfășurării unei acțiuni, care să permită totodată reconstituirea operațiunilor de la suma totală până la detalii individuale și invers	L 672/2002

Termen	Definiție	Sursă
Constatarea existenței creanțelor bugetare rezultate din nereguli	Activitatea prin care se verifică, se stabilește și se individualizează obligația de plată sub forma unui titlu de creanță.	OG nr. 79/2003
Contract de achiziție publică	Contractul care include și categoria contractului sectorial, astfel cum este definit la art. 229 alin. (2), cu titlu oneros, încheiat în scris între una sau mai multe autorități contractante, pe de o parte, și unul sau mai mulți operatori economici, pe de altă parte, având ca obiect execuția de lucrări, furnizarea de produse sau prestarea de servicii, în sensul prezentei ordonanțe de urgență.	OUG nr. 34/2006 (actualizată)
Contract de concesiune de lucrări publice	Contractul care are aceleași caracteristici cași contractul de lucrări, cu deosebirea că în contrapartida lucrărilor executate contractantul, în calitate de concesionar, primește din partea autorității contractante, în calitate de concedent, dreptul de a exploata rezultatul lucrărilor pe o perioadă determinată sau acest drept însoțit de plata unei sume de bani prestabilite.	OUG nr. 34/2006 (actualizată)
Contract de concesiune de servicii	Contractul care are aceleași caracteristici ca și contractul de servicii, cu deosebirea că în contrapartida serviciilor prestate contractantul, în calitate de concesionar, primește din partea autorității contractante, în calitate de concedent, dreptul de a exploata serviciile pe o perioadă determinată sau acest drept însoțit de plata unei sume de bani prestabilite.	OUG nr. 34/2006 (actualizată)
Contract de finanțare	Reprezintă documentul juridic prin care se acordă asistența financiară nerambursabilă aferentă unei operațiuni în scopul atingerii obiectivelor axei prioritare dintr-un program operațional și care stabilește drepturile și obligațiile părților.	HG nr.759/ 2007
Contractant	Ofertantul care a devenit, în condițiile legii, parte într-un contract de achiziție publică.	OUG nr. 34/2006 (actualizată)
Control financiar preventiv	Activitatea prin care se verifică legalitatea și regularitatea operațiunilor efectuate pe seama fondurilor publice sau a patrimoniului public, înainte de aprobarea acestora.	L nr. 84/2003
Control financiar public intern	Întregul sistem de control intern din sectorul public, format din sistemele de control ale entităților publice, ale altor structuri abilitate de Guvern și dintr-o unitate centrală care este responsabilă de armonizarea și implementarea principiilor și standardelor de control și audit.	L nr. 672/2002
Control intern	Ansamblul formelor de control exercitate la nivelul entității publice, inclusiv auditul intern, stabilite de conducere în concordanță cu obiectivele acesteia și cu reglementările legale, în vederea asigurării administrării fondurilor în mod economic, eficient și eficace; acesta include, de asemenea, structurile organizatorice, metodele și procedurile.	L nr. 84/2003
Creanțele bugetare rezultate din nereguli	Sume de recuperat la bugetul general al Comunității Europene și/sau la bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, precum și/sau la bugetele de cofinanțare aferente, ca urmare a utilizării necorespunzătoare a fondurilor comunitare și a sumelor de cofinanțare aferente și/sau ca urmare a obținerii necuvenite de sume în cadrul măsurilor care fac parte din sistemul de finanțare integrală ori parțială a acestor fonduri;	OG nr. 79/2003
Credit bugetar	Suma aprobată prin buget, reprezentând limita maximă până la care se pot ordona și efectua plăți în cursul anului bugetar pentru	L nr. 84/2003

Termen	Definiție	Sursă
Credit de angajament	angajamentele contractate în cursul exercițiului bugetar și/sau din exerciții anterioare pentru acțiuni multianuale, respectiv se pot angaja, ordonanța și efectua plăți din buget pentru celelalte acțiuni.	L nr. 84/2003
Eficacitate	Limita maximă a cheltuielilor ce pot fi angajate în timpul exercițiului bugetar, în limitele aprobate.	L nr. 84/2003
Eficiență	Gradul de îndeplinire a obiectivelor programate pentru fiecare dintre activități și raportul dintre efectul proiectat și rezultatul efectiv al activității respective.	L nr. 84/2003
Faliment	Maximizarea rezultatelor unei activități în relație cu resursele utilizate.	L nr. 84/2003
Fondul Social European (FSE)	Demersurile de nesolvabilitate în accepțiunea Articolului 2(a) din Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1346/2000.	Reg. Comisiei (CE) nr. 1828/2006
Fonduri publice	Fondul Structural destinat politicii sociale a Uniunii Europene, care sprijină măsuri de ocupare a forței de muncă și de dezvoltare a resurselor umane.	HG nr. 497/2004
Fondurile comunitare Fraudă	Sumele alocate din bugetul de stat, bugetele locale, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetele fondurilor speciale, bugetul trezoreriei statului, bugetele instituțiilor publice autonome, bugetele instituțiilor publice finanțate integral sau parțial din bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat și bugetele fondurilor speciale, după caz, bugetele instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii, bugetul fondurilor provenite din credite externe contractate sau garantate de stat și ale căror rambursare, dobânzi și alte costuri se asigură din fonduri publice, bugetul fondurilor externe nerambursabile, credite externe contractate sau garantate de autoritățile administrației publice locale, împrumuturi interne contractate de autoritățile administrației publice locale, precum și din bugetele instituțiilor publice finanțate integral sau parțial din bugetele locale.	L nr. 84/2003
Fondurile comunitare Fraudă	Sume provenite din asistența financiară nerambursabilă acordată României de Comunitatea Europeană	OG nr. 79/2003
Instrumente structurale	Orice acțiune sau omisiune intenționată în legătură cu obținerea, utilizarea sau gestionarea fondurilor comunitare provenind din bugetul general al Comunităților Europene sau din bugetele administrate de acestea ori în numele lor, precum și/sau din bugetele de cofinanțare aferente, incriminată prin Codul penal, Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare, sau prin alte legi speciale.	OG nr. 79/2003
Neregulă	Asistența financiară nerambursabilă primită de România, în calitate de stat membru al Uniunii Europene, prin intermediul Fondului european de dezvoltare regională, Fondului social european și Fondului de coeziune;	HG nr.759/ 2007 și OUG 64/2009
	Orice abatere de la legalitate, regularitate și conformitate în raport cu dispozițiile legale naționale și/sau comunitare, precum și cu prevederile contractelor ori ale altor angajamente legale încheiate în baza acestor dispoziții, care prejudiciază bugetul general al Comunității Europene și/sau bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, precum și bugetele din care provine cofinanțarea aferentă printr-o cheltuială necuvenită;	OG nr. 79/2003
	Orice încălcare a unei dispoziții a dreptului comunitar care rezultă dintr-un act sau dintr-o omisiune a unui operator economic, care are sau ar putea avea ca efect un prejudiciu la adresa bugetului general al Uniunii Europene, prin angajarea unei cheltuieli nejustificate a bugetului general.	Reg.Consiliului (CE) nr. 1083/2006

Termen	Definiție	Sursă
Operațiune	Un proiect sau un grup de proiecte selecționat de către autoritatea de gestionare a programului operațional în cauză sau sub responsabilitatea acesteia din urmă în conformitate cu criteriile stabilite de comitetul de monitorizare și aplicată de unul sau mai mulți beneficiari în vederea realizării obiectivelor axei prioritare de care aparține.	Reg.Consiliului (CE) nr.1083/2006
Operator economic	Orice persoană fizică sau juridică sau orice altă entitate ce participă la implementarea asistenței din partea Fondurilor, cu excepția situației în care un Stat Membru își exercită prerogativele ca autoritate publică; Oricare furnizor de produse, prestator de servicii ori executant de lucrări - persoană fizică/juridică, de drept public sau privat, ori grup de astfel de persoane cu activitate în domeniul care oferă în mod licit pe piață produse, servicii și/sau execuție de lucrări.	Reg. Comisiei (CE) nr. 1828/2006 OUG nr. 34/2006 (actualizată)
Organism Intermediar	Orice organism sau serviciu public sau privat care acționează sub supravegherea unei autorități de gestionare sau de certificare și care îndeplinește atribuții pentru acestea față de beneficiarii care aplică operațiunile;	Reg.Consiliului (CE) nr.1083/2006
Plata cheltuielilor	Fază în procesul execuției bugetare reprezentând actul final prin care instituția publică achită obligațiile sale față de terți.	L nr. 500/2002
Plată directă	Transferul direct din contul Autorității de certificare și plată în contul beneficiarului al sumelor reprezentând prefinanțare și/sau rambursarea cheltuielilor eligibile, precum și restituirea de la bugetul de stat a sumelor pentru finanțarea contravalorii taxei pe valoarea adăugată plătite, aferentă cheltuielilor eligibile efectuate în cadrul proiectelor finanțate din instrumente structurale;	OUG nr. 64/2009
Plată indirectă	Transferul, prin intermediul Unității de plată, în contul beneficiarului, al sumelor reprezentând prefinanțarea și/sau rambursarea cheltuielilor eligibile, precum și restituirea de la bugetul de stat a sumelor pentru finanțarea contravalorii taxei pe valoarea adăugată plătite, aferentă cheltuielilor eligibile efectuate în cadrul proiectelor finanțate din instrumente structurale;	OUG nr. 64/2009
Prefinanțare	sumele transferate din instrumente structurale către beneficiari, alții decât cei prevăzuți la art. 5 alin. (1) - (3), prin plată directă ori prin plată indirectă, în stadiul inițial pentru susținerea începerii derulării proiectelor și/sau pe parcursul implementării acestora, în condițiile prevăzute în contractul/decizia/ordinul de finanțare încheiat între un beneficiar și Autoritatea de management/organismul intermediar responsabilă/responsabil, în vederea asigurării derulării corespunzătoare a proiectelor finanțate în cadrul programelor operaționale;	OUG nr. 64/2009
Program Operațional	un document prezentat de un stat membru și adoptat de Comisie care definește o strategie de dezvoltare în conformitate cu un ansamblu coerent de priorități, pentru a cărui realizare se face apel la un fond sau în cadrul obiectivului de convergență, la Fondul de coeziune și la FEDER;	Reg.Consiliului (CE) nr.1083/2006
Suspiciune de fraudă	Se referă la o neregulă ce duce la inițierea de demersuri administrative sau juridice la nivel național, pentru a stabili caracterul intenționat al comportamentului, în special existența fraudei, așa cum se menționează la punctual a) al Articolului 1(1) din Convenția redactată pe baza Articolului K.3 din Tratatul privind Uniunea Europeană, asupra intereselor financiare ale Comunității Europene.	Reg. (CE) nr. 1828/2006

1. INTRODUCERE

Fondurile structurale reprezintă instrumente financiare prin care Uniunea Europeană acționează pentru eliminarea disparităților economice și sociale între regiuni, în scopul realizării coeziunii economice și sociale.

Fondul Social European ("FSE") contribuie la atingerea priorităților comunitare privind întărirea coeziunii economice și sociale, prin îmbunătățirea ocupării și crearea locurilor de muncă. Cofinanțarea acordată de Comisia Europeană prin intermediul FSE se materializează sub forma asistenței financiare nerambursabilă primită de România, în calitate de stat membru al Uniunii Europene.

Protecția intereselor financiare ale Comunității Europene ("CE") și lupta împotriva fraudei constituie un domeniu de responsabilitate comună a CE și a statelor membre.

Asadar unul dintre obiectivele stringente ale CE care se regăsește pe agenda fiecărui Stat Membru este instituirea unor sisteme de control, investigare, monitorizare a neregulilor cât mai eficiente, care să asigure îndeplinirea obiectivului general al politicilor de coeziune a UE în intervalul 2007-2013.

2. DEFINITII SI INFORMATII PRELIMINARE

Având în vedere necesitatea protejării bugetului comunitar, România a transpus în legislația națională reglementările UE cu privire la domeniul neregulilor.

2.1 Cadrul legislativ național

- ORDONANȚA 79/2003 privind controlul și recuperarea fondurilor comunitare, precum și a fondurilor de cofinanțare aferente utilizate necorespunzător, cu modificările și completările ulterioare:
  - Legea nr. 529/2003
  - Ordonanța Guvernului nr. 94/2004;
  - Ordonanța Guvernului nr. 53/2005;
  - Ordonanța Guvernului nr. 12/2007;
  - Legea nr. 205/2007;- Ordonanța Guvernului nr. 20/2008.
- HOTĂRÂREA 1306/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 79/2003 privind controlul și recuperarea fondurilor comunitare, precum și a fondurilor de cofinanțare aferente utilizate necorespunzător
- LEGEA 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție
- DECIZIA 205/2007 privind organizarea și funcționarea Departamentului pentru lupta antifraudă – DLAF
- HOTĂRÂREA 793/2005 privind aprobarea Strategiei naționale de luptă antifraudă pentru protecția intereselor financiare ale UE în România

- Ghid pentru determinarea corecțiilor financiare care trebuie făcute cheltuielii cofinanțate din fondurile structurale sau din fondul de coeziune pentru neconformarea cu regulile achiziției publice

Tratatul de la Amsterdam¹ cere Statelor Membre să ia toate măsurile necesare pentru îndeplinirea obligațiilor legate de domeniul neregulilor: prevenirea, monitorizarea și raportarea neregulilor.

2.2 Definiția neregulii

Neregulă reprezintă orice abatere de la legalitate, regularitate și conformitate în raport cu dispozițiile legale naționale și/sau comunitare, precum și cu prevederile contractelor ori ale altor angajamente legale încheiate în baza acestor dispoziții, care prejudiciază bugetul general al Comunității Europene și/sau bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, precum și bugetele din care provine cofinanțarea aferentă printr-o cheltuială necuvenită².

Definiția unei nereguli este stipulată și în clauzele contractului de finanțare încheiat între beneficiar și AMPOSDRU. Conform contractului³, prin "neregulă" se înțelege orice abatere de la legalitate, regularitate și conformitate, precum și orice nerespectare a prevederilor Contractului de finanțare și a legislației comunitare și naționale în domeniu, rezultată dintr-o acțiune sau omisiune a Beneficiarului care are sau ar putea avea ca efect prejudicierea bugetului general al Comunității Europene, bugetelor administrate de aceasta ori în numele acesteia sau a bugetelor din care provine finanțarea publică națională.

Suspiciunea de fraudă înseamnă o neregulă care generează începerea procedurilor administrative sau juridice la nivel național în vederea stabilirii prezentei unei vinovații intenționate⁴.

În momentul identificării unei suspiciuni de neregulă sau a unei nereguli, autoritățile cu atribuții de control în acest domeniu realizează verificări la beneficiar (pentru detalii, a se vedea cap 6),

2.3 Constatarea creanțelor bugetare

CONCEPTE CHEIE:

Obiectul controlului îl reprezintă sumele plătite necuvenit din fonduri comunitare și/sau din cofinanțarea aferentă inclusiv dobânzi, penalități de întârziere și alte penalități, costurile bancare.

Obiectul constatării existenței creanțelor bugetare îl constituie stabilirea neregulilor, prejudiciilor și/sau a persoanelor juridice ori fizice debitoare, ca urmare a nerespectării

¹ ART 10 al versiunii consolidate al Tratatului CE, cunoscut sub numele de Tratatul de la Amsterdam

² Ordonanța 79/2003, Art 2

³ Contractul de finanțare, Art 11 Nereguli

⁴ Regulamentul 1083/2006

legalității, conformității și regularității utilizării și administrării fondurilor comunitare și a fondurilor de cofinanțare aferente

2.4 Parti implicate

CONCEPTE CHEIE:

Partile implicate sunt:

- **Debitorul creantei bugetare (*beneficiarul proiectului*)**
- **Autoritatea de control antifrauda**

Autoritățile de control care au responsabilități în domeniul investigării, întocmirii proceselor verbale constatatoare, recuperării debitelor și monitorizării realizează diverse tipuri de acțiuni de control (pentru detalii, a se vedea cap 5). În cazul în care în urma investigațiilor se stabilește existența unei nereguli și se cuantifică nivelul corecției financiare, ia naștere o creanță bugetară.

Creanțele bugetare (corecția financiară) rezultate din nereguli reprezintă sume de recuperat la bugetul general al Comunității Europene și/sau la bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, precum și/sau la bugetele de cofinanțare aferente, ca urmare a utilizării necorespunzătoare a fondurilor comunitare și a sumelor de cofinanțare aferente și/sau ca urmare a obținerii necuvenite de sume în cadrul măsurilor care fac parte din sistemul de finanțare integrală ori parțială a acestor fonduri;

Debitorul este persoana fizică sau juridică ce gestionează sau este beneficiarul fondurilor comunitare și de cofinanțare aferente, care a fost supus activității de verificare și în sarcina căruia a fost stabilită o creanță bugetară.

Debitor poate fi:

- operatorul economic în calitate de debitor sau reprezentantul său, care a beneficiat în mod necuvenit de sume din fonduri comunitare și/sau din fonduri de cofinanțare aferente ca urmare a unei nereguli și/sau fraude.
- instituția/persoana care își asumă obligația la plată a debitorului, printr-un angajament de plată sau printr-un alt act încheiat în formă autentică, cu asigurarea unei garanții reale la nivelul obligației la plată;
- alte instituții/persoane, în condițiile legii.

2.5 Activitatea de recuperare a creanțelor bugetare

CONCEPTE CHEIE:

Activitatea de recuperare a creanțelor constă în exercitarea funcției administrative care conduce la stingerea creanțelor bugetare

Constatarea neregulilor și recuperarea sumelor plătite necorespunzător se realizează conform prevederilor legale în domeniu, respectiv Ordonanța Guvernului nr.79/2003 privind controlul și recuperarea fondurilor comunitare, precum și a fondurilor de cofinanțare aferente utilizate necorespunzător, cu modificările și completările ulterioare, și a Hotărârii Guvernului

nr.1306/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței Guvernului nr.79/2003.

Verificările se finalizează prin întocmirea unui **proces-verbal de constatare**, acesta reprezentând titlu de creanță.

Constituie obiect al recuperării creanțelor bugetare rezultate din nereguli sumele plătite necuvenit din fonduri comunitare și/sau din cofinanțarea aferentă, costurile bancare, inclusiv accesoriile acestora, precum și alte sume stabilite de lege în sarcina debitorului.

Creanțele bugetare rezultate din nereguli sunt asimilate creanțelor fiscale, în sensul drepturilor și obligațiilor care revin creditorilor, autorităților cu competențe în gestionarea asistenței financiare comunitare nerambursabile și debitorilor.⁵

2.6 Documentele care stabilesc obligatia de plata a debitorului

CONCEPTE CHEIE:

Documentele care atesta obligatia de plata sunt:

- **actul/documentul de constatare si stabilire a obligatiilor de plată-titlu de creanta**
- **hotărârea judecătorească definitivă sau irevocabilă**
- **alte documente emise de organele competente**

În urma constatarilor realizate de autoritățile naționale cu atribuții în acest domeniu se emite un **titlu de creanță** care poate fi:

- a) actul/documentul de constatare, stabilire și individualizare a obligațiilor de plată privind creanțele bugetare rezultate din nereguli, precum și accesoriile acestora și costurile bancare;
- b) hotărârea judecătorească definitivă și irevocabilă, prin care se stabilește obligația de plată privind creanțele bugetare rezultate din nereguli.

Creanțele bugetare rezultate din nereguli, inclusiv accesoriile datorate conform contractelor sau altor angajamente legale prin care se utilizează fondurile comunitare și cofinanțarea aferentă, înscrise în titlu de creanță, se stabilesc în moneda utilizată pentru efectuarea plăților în cadrul contractului ori altor angajamente legale sau acordului de finanțare și în lei, utilizându-se cursul de referință comunicat de Banca Națională a României, valabil la data emiterii titlului de creanță.

Titlu de creanță constituie înștiințare de plată și cuprinde elementele actului administrativ fiscal prevăzute de Codul de procedură fiscală, precum și elemente specifice, acolo unde este necesar. Titlu de creanță se comunică debitorului în conformitate cu prevederile Codului de procedură fiscală.⁶

⁵ Ordonanța 79/2003, Art 4

⁶ Ordonanța 79/2003, Art 3

2.7 Modalitățile de stingere a creanțelor bugetare

CONCEPTE CHEIE:

Modalitățile de stingere a creanțelor bugetare sunt:

- plata voluntară
- deducere din declarațiile de cheltuieli ce vor urma
- executare silită
- alte modalități prevăzute de lege

Stingerea creanțelor bugetare rezultate din nereguli se realizează prin plata voluntară efectuată de către debitori, prin deducerea din plățile următoare pe care sunt îndreptățite să le primească, prin executare silită ori prin alte modalități prevăzute de lege⁷.

Recuperarea creanțelor bugetare rezultate din nereguli, prin plata voluntară sau deducerea din plățile următoare pe care sunt îndreptățite să le primească debitorii, se efectuează în conturile indicate în titlul de creanță, în moneda stabilită în contractul/acordul de finanțare sau angajamentul legal.

Recuperarea creanțelor bugetare rezultate din nereguli, prin executare silită, se efectuează în lei, conform Codului de procedură fiscală, în conturile indicate în titlul executoriu sau comunicate de autoritățile abilitate⁸. Executarea silită se realizează de către organele teritoriale subordonate Agenției Naționale de Administrare Fiscală

3. TIPOLOGIA NEREGULILOR

Pentru a se lua măsurile necesare prevenirii aparițiilor neregulilor la nivelul fiecărei entități implicate în gestionarea și utilizarea fondurilor structurale, trebuie cunoscute tipurile de nereguli, impactul lor și consecințele pe care le pot avea atât la nivelul proiectelor beneficiarilor cât și la nivelul României în calitate de Stat Membru, net utilizator al fondurilor structurale europene.

Clasificarea neregulilor se realizează în funcție de mai multe criterii:

- Cauzalitate
- Impact
- Frecvență

3.1 Clasificare în funcție de cauzalitate

În funcție de criteriul cauzalitate, neregulile se clasifică în:

- ❖ Neintentionate
- ❖ Intentionate

---

⁷ Ordonanța 79/2003, Art 6

⁸ Ordonanța 79/2003, Art 7

Neregulile **neintentionate** se refera la orice actiune a uneia dintre institutiile implicate in administrarea FSE sau a unui beneficiar cauzat de neglijenta si rezultand in incalcarea unor prevederi/proceduri legale convenite intre parti.

Nereguli neintentionate pot fi de exemplu:

- Greseli sau erori cauzate de neglijenta
- Incalcarea neintentionata sau planificata a procedurilor operationale
- Un sistem de control intern si de management financiar insuficient dezvoltat

Neregulile **intentionate** se materializeaza in frauda.

Frauda reprezintă orice acțiune sau omisiune intenționată în legătură cu obținerea, utilizarea sau gestionarea fondurilor comunitare provenind din bugetul general al Comunităților Europene sau din bugetele administrate de acestea ori în numele lor, precum și/sau din bugetele de cofinanțare aferente, incriminată prin **Codul penal, Legea nr. 78/2000** pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare, sau prin alte legi speciale⁹;

Asadar, frauda este o neregula comisa in mod intentionat, care constituie o infractiune penala¹⁰. Din perspectiva Conventiei pentru Protectia Intereselor Financiare, actiunile frauduloase care afecteaza interesele financiare ale CE sunt:

a) in domeniul **cheltuielilor**, orice act intentionat sau omisiune referitoare la:

- Utilizarea sau prezentarea unor documente fals,e incorecte sau incomplete care au ca efect alocarea necorespunzatoare sau retinerea eronata a fondurilor din bugetul general al CE sau alte bugete administrate de CE sau in numele CE;
- Neprezentarea unor informatii ce incalca o obligatie specifica, care are acelasi efect ca cel descris anterior;
- Utilizarea fondurilor pentru scopuri diferite de cele pentru care au fost alocate initial

b) in domeniul **veniturilor** orice act intentionat sau omisiune referitoare la:

- Utilizarea sau prezentarea unor documente false, incorecte sau incomplete care au ca efect diminuarea ilegala a resurselor bugetului general al CE sau alte bugete administrate de CE sau in numele CE;
- Neprezentarea unor informatii ce incalca o obligatie specifica, care are acelasi efect ca cel descris anterior;
- Utilizarea unui beneficiu legal obtinut, cu acelasi efect descris anterior

Neregulile intentionate pot fi de exemplu:

- Facturi emise pentru servicii, produse sau lucrari nelivrate/neprestate (facturi false)

---

⁹ Ordonanta de urgenta 79/2003

¹⁰ Conventia privind protectia intereselor financiare ale CE, 26 iulie 1995 Art 1

- Facturi emise de firme fictive (falsificare)
- Facturi emise in duplicate si inregistrate de doua ori
- Facturi emise pentru sume incorecte, cantitati eronate, preturi si discounturi gresite
- Transferuri frauduloase de fonduri intre diverse conturi bancare
- Manipularea deficientelor identificate in verificarile de documente
- Falsificarea si modificarea contabilitatii si a documentelor justificative, etc.

In ceea ce priveste procedura de achizitii publice, atunci cand aceasta este viciata de erori substantiale sau fraude, organele abilitate pot decide suspendarea contractului. Cand aceste nereguli sunt atribuibile contractorului, CE poate refuza rambursarea platilor deja realizate sau care urmeaza sa se realizeze, proportional cu gravitatea erorilor sau fraudelor descoperite.

Neregulile descoperite pot duce in mod inevitabil la anularea contractului de grant, mai ales daca se descopera si se stabileste existenta unor fraude de catre organele competente.

Toate statele member identifica neregulile pe care le considera suspiciuni de fraudă. Doar la sfarsitul unei proceduri judiciare conduse de autoritatile nationale se stabileste daca este vorba sau nu de fraudă si care e impactul financiar real.

3.2 Clasificare in functie de impact

In functie de criteriul impact, neregulile se clasifica in:

- ❖ Cu impact financiar
- ❖ Fara impact financiar

O neregula cu **impact financiar** reprezinta o situatie in care s-a realizat plata unor fonduri ce constituie cheltuieli nejustificate in cadrul operatiunilor FSE, conform reglementarilor in vigoare.

O neregula **fara impact financiar** reprezinta situatiile in care acestea au fost identificate inainte de realizarea platii de catre/catre beneficiar.

3.3 Clasificare in functie de frecventa

In functie de criteriul frecventa, neregulile se clasifica in:

- ❖ Sistemice

❖ Specifice

Neregulile sistemice reprezintă situații care apar sau care au o probabilitate mare de apariție ca rezultat al unor deficiențe în cadrul sistemelor de control intern.

De exemplu, din perspectiva AMPOSDRU o neregulă sistemică ar reprezenta realizarea defectuoasă a verificărilor de management asupra proiectelor, din cadrul sistemului propriu de management. Neregulile sistemice pot apărea atât orizontal în cadrul operațiunilor din cadrul proiectelor cât și vertical în sistemul piramidal de audit.

Neregulile specifice care pot apărea ocazional într-un anumit proiect nu reprezintă o deficiență semnificativă a funcționării sistemului de control intern al proiectului respectiv. Neregulile specifice pot apărea în urma unor erori sau fraude, ca atare, având caracter intenționat sau neintenționat.

Oficiul European de Luptă Antifraudă ("OLAF") din cadrul CE a identificat peste 100 de tipuri de nereguli. Pentru detalii legate de exemple de nereguli, a se vedea Anexa 1.

4. STATISTICI EUROPENE PRIVIND NEREGULILE

Conform statisticilor OLAF¹¹, numărul neregulilor identificate de statele membre și comunicate către Comisie, privind fondurile structurale a crescut cu 19,2% în 2007 (3 832 de cazuri, comparativ cu 3 216 în 2006). În domeniul cheltuielilor, aderarea noilor state membre și creșterea recentă a plăților în aceste țări explică parțial creșterea numărului de nereguli.

Impactul financiar estimat (828 de milioane de euro, adică aproape 1,83% din creditele de angajament) a crescut cu 17,7%. Suspiciunile de fraudă reprezintă aproximativ 12,4% din cazurile de nereguli comunicate în 2007, cu un impact financiar estimat la 141 de milioane de euro, adică aproximativ 0,31% din totalul creditelor de angajament (comparativ cu 157,56 milioane de euro, adică 0,41% în 2006).

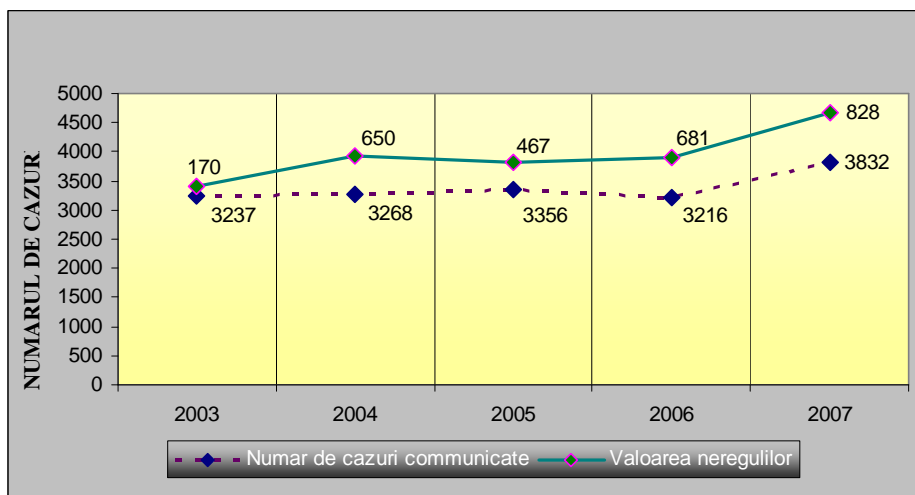
Graficul 1: Numărul de nereguli comunicate și impactul financiar estimat – fonduri structurale – anii 2003-2007¹²

---

¹¹ Raportul Comisiei către Parlamentul European și Consiliu: Lupta împotriva fraudei-Raportul anul 2007, Cap.1

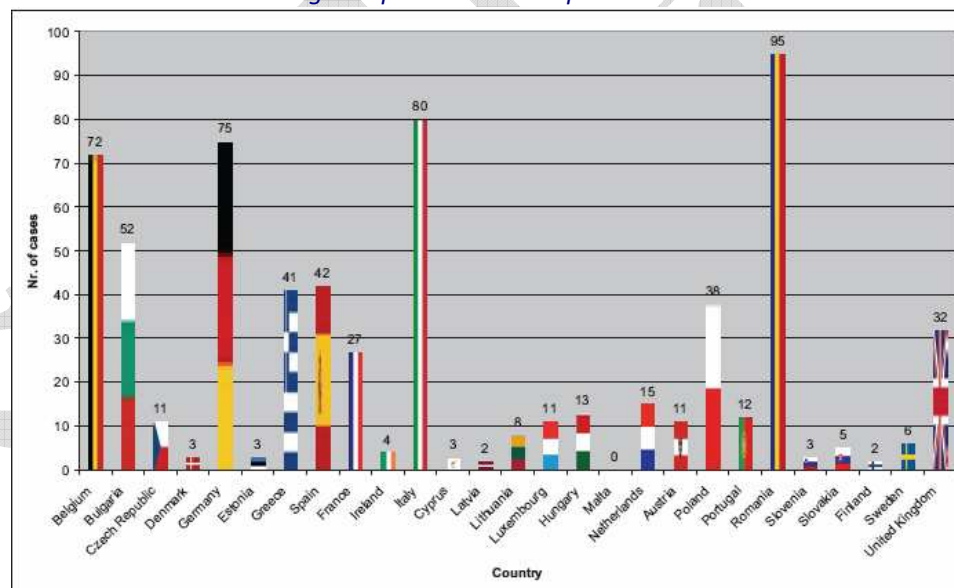
¹² Report of the European Anti-Fraud Office, 2007, Cap 1

O proportie semnificativa a cazurilor de nereguli semnalate pe parcursul ultimilor ani, aproximativ 60% au fost inregistrate in 5 state membre: Belgia, Bulgaria, Germania, Italia si Romania. Raportat la populatie, numarul cel mai mare de nereguli a fost raportat de catre Bulgaria, urmata de Romania si Grecia.

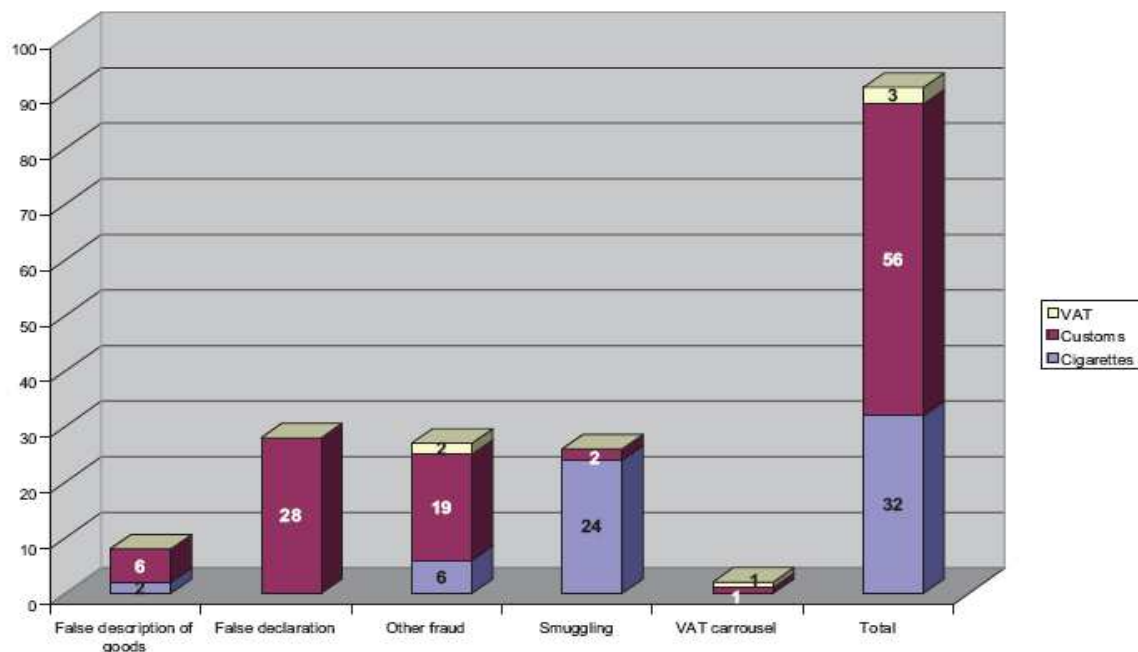
Graficul 2: Distributia cazurilor de nereguli raportate in 2007 pe statele membre¹³

In ceea ce priveste diversele tipuri de fraude posibile care stau la baza investigatiilor realizate de OLAF in cursul anilor trecuti, cel mai frecvent tip utilizat este falsa declaratie.

¹³ Report of the European Anti-Fraud Office, 2007, Cap 3

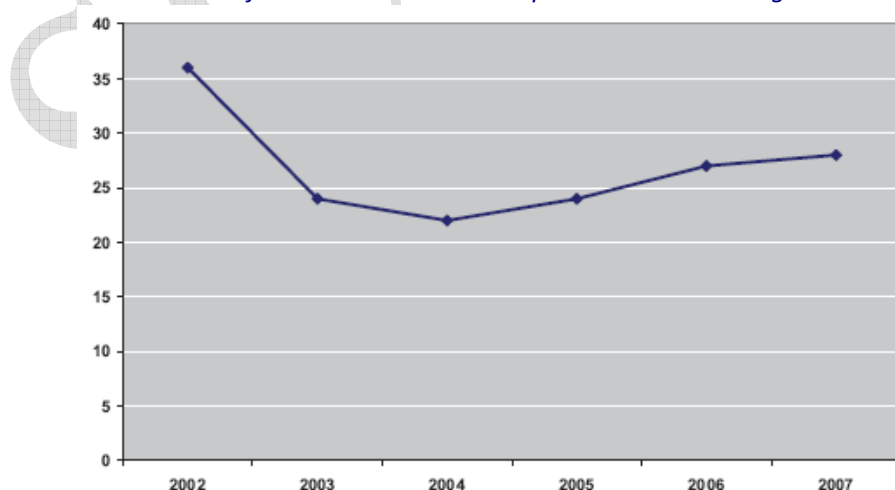
Graficul 3: Tipuri de posibile fraude la baza cazurilor de nereguli investigate in 2007 de OLAF¹⁴

Statisticile realizate de OLAF arata ca statele membre considera ca principale cauze ale neregulilor lipsa de claritate a regulilor de eligibilitate, lipsa de indicatii suficiente si problemele legate de resursele umane. Uneori si falimentele sau riscurile de suprafinantare pot constitui cauze generatoare de nereguli.

Investigarea cazurilor de nereguli se realizeaza pe termene medii, cu durate de timp estimate la cativa ani. Perioada de desfasurare a anchetelor dureaza atat la nivel national cat si la autoritatilor europene in functie si de numarul de nereguli raportate.

Graficul 4: Durata in luni a finalizarii anchetelor asupra cazurilor de nereguli¹⁵

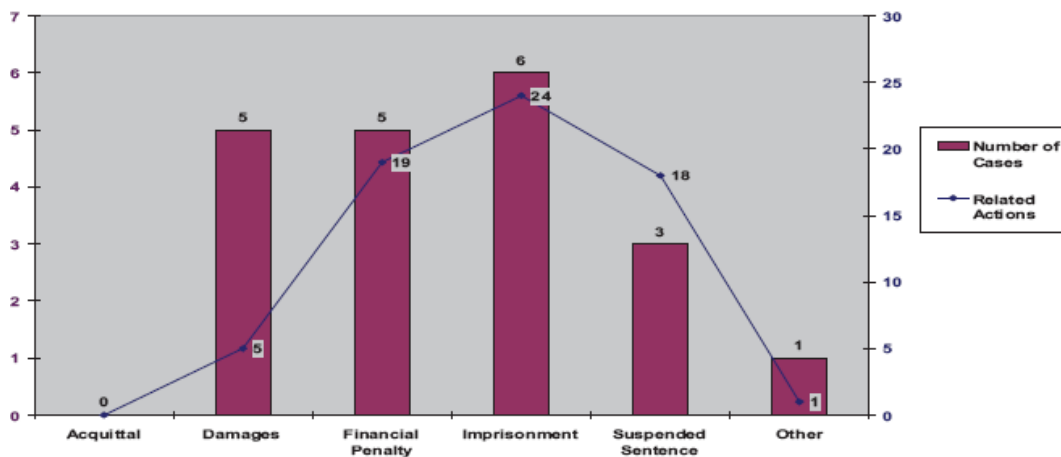

¹⁴ Report of the European Anti-Fraud Office, 2007, Cap 3

¹⁵ Report of the European Anti-Fraud Office, 2007, Cap 2

La finalul anului 2007, anchetele de investigare a cazurilor de nereguli inchise de catre OLAF s-au finalizat prin diferite rezultate, de la achitare la condamnari penale.

Graficul 5: Sumarul rezultatelor anchetelor cazurilor de nereguli¹⁶

CE pune accentul in special pe prevenirea neregulilor la nivelul Statelor Membre, cu atat mai mult cu cat timpul de desfasurare si finalizare a anchetelor este destul de indelungat, precum arata numeroasele statistici europene in acest sens.

5. SISTEMUL DE ASIGURARE LA NIVELUL AUTORITATILOR EUROPENE SI NATIONALE

În scopul identificării neregulilor, autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor comunitare și a cofinanțării aferente au obligația verificării sesizărilor provenite din interiorul și din exteriorul entitatilor, cu privire la potentialele nereguli sau fraude.

Sursele sesizarilor privind potentialele nereguli in gestionarea fondurilor comunitare pot fi:

- note/rapoarte de control ale structurilor de control interne (OI/AM),
- rapoarte de audit intern (OI/AM, ACP),
- rapoarte de control extern (DLAF),
- rapoarte de audit extern (Autoritatea de Audit, audit european),
- sesizări interne sau externe prin sistemul „whistleblowing”,
- sesizări în notificări/rapoarte de audit extern (Comisia Europeană, Curtea Europeană de Europeană- ECA), sesizări în note/rapoarte de control (OLAF).

Sesizarile vor fi stabilite ca nereguli clare, numai in urma desfășurarii unor investigații de către AM/OI (verificare preliminară, control) in conformitate cu OG 79/2003, in urma cărora vor fi constatate nereguliile și stabilite creantele bugetare aferente.

¹⁶ Report of the European Anti-Fraud Office, 2007, Cap 3

Statele Membre au obligatia raportarii catre CE trimestrial a oricaror nereguli, incluzand detalii legate de natura neregulii, perioada de desfasurare, axa prioritara a proiectului, etc.¹⁷ Informatiile pot fi transmise prin mijloace electronice, folosind modulul provenit de la Comisie in scopul unei conexiunii securizate.

Este în primul rând responsabilitatea statelor membre să identifice neregulile, să ia măsuri atunci când se constată o schimbare importantă care afectează natura sau condițiile de aplicare sau de control al operațiunilor sau al programelor operaționale și să procedeze la corecțiile financiare necesare.

In urma investigatiilor si deciziilor organelor competente, statele membre procedează la corecțiile financiare necesare pentru nereguli individuale sau sistemice constatate în operațiunile sau în programele operaționale. Corecțiile la care procedează statele membre consta în anularea totală sau parțială a participării publice pentru programul operațional. Statele membre țin seama de natura și de gravitatea neregulilor și a pierderii financiare care rezultă pentru fonduri.

Resursele din fonduri eliberate astfel se pot reutiliza de către statul membru până la 31 decembrie pentru programul operațional în cauză¹⁸

5.1 Sistemul de asigurare la nivel national

Următoarele instituții nationale au responsabilitatea de a monitoriza și raporta cazurile de nereguli, face recomandări și de a lua, unde este cazul, măsurile corective ce se impun:

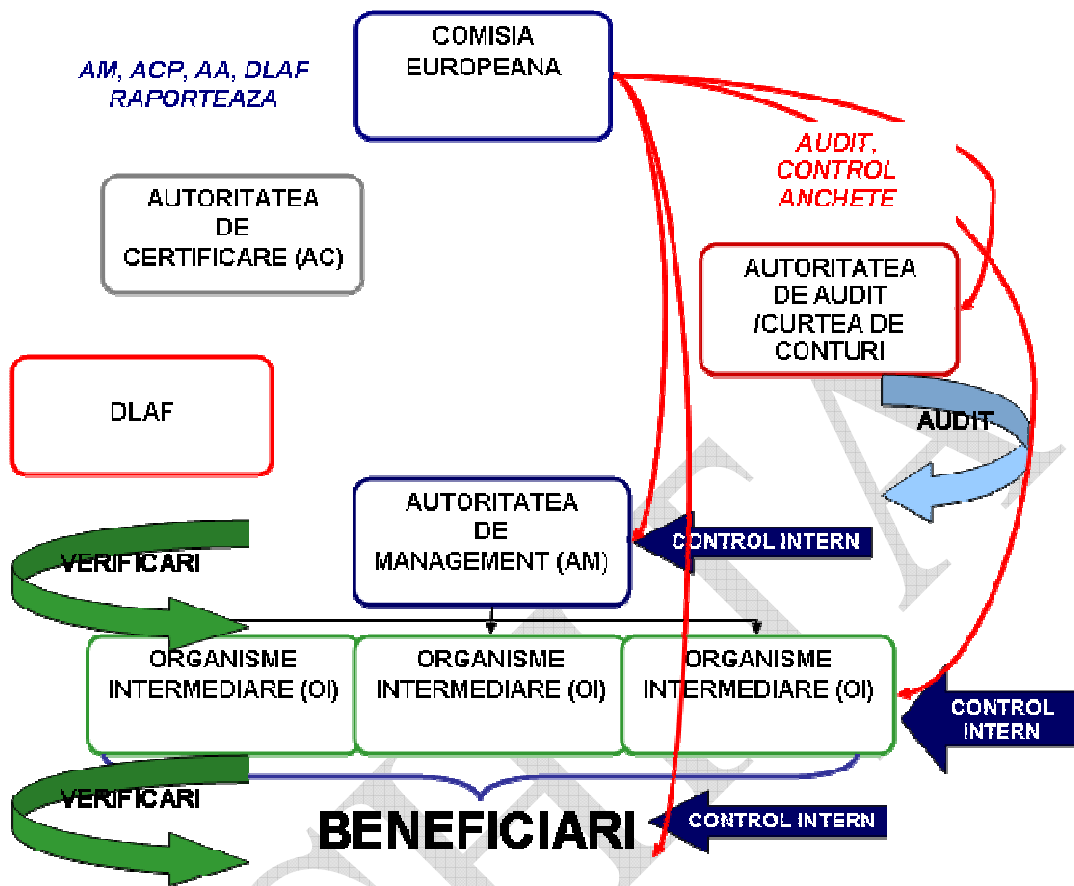
- Beneficiarii
- Organismele intermediare POSDRU
- Autoritatea de Management pentru POSDRU
- Autoritatea de Certificare și Plată
- Autoritatea de Audit
- Unitatea Centrală de Armonizare pentru Auditul Public Intern – UCAAPI
- Inspekția Generală din cadrul Ministerului Finanțelor Publice
- Departamentul de Luptă Antifraudă
- Agenția Națională de Administrare Fiscală
- Garda Financiară
- Departamentul Național Anticorupție
- Inspectoratul General al Poliției Române – IGPR
- Serviciul Român de Informații – SRI
- Băncile la care au conturi deschise Beneficiarii finali,

---

¹⁷ Regulamentul 1083/2006, Art.28

¹⁸ Regulamentul 1083/2006, Art.98

Sistemul de asigurare și informare la nivel național poate fi reprezentat schematic astfel:

AMPOSDRU/OI

Verificările pe care AM/OI trebuie să le efectueze în cadrul propriului sistem de management vizează aspectele administrative, financiare, tehnice și fizice ale operațiunilor, după caz¹⁹.

Verificările stabilesc veridicitatea cheltuielilor declarate, furnizarea produselor sau serviciilor în cauză în conformitate cu decizia de aprobare (verificarea serviciului furnizat), exactitatea cererilor de rambursare prezentate de către beneficiar și conformitatea operațiunilor și a cheltuielilor cu normele comunitare și naționale. Acestea cuprind proceduri destinate evitării dublei finanțări a cheltuielilor prin alte programe comunitare sau naționale și pentru alte perioade de programare.

Verificarile de management pe care le realizează AMPOSDRU vizează domeniul cheltuielilor, aspecte financiare. Ele sunt:

¹⁹ Regulamentul 1083/2006, Art. 60 litera (b) și art 13 Regulamentul 1828/2006

- Verificari administrative ale Cererilor de rambursare depuse de beneficiari impreuna cu documentel justificative
- Verificari la fata locului la beneficiar.

Pe langa acestea, AMPOSDRU realizeaza si verificari legate de monitorizarea stadiului tehnic de derulare al proiectului cu o anumite periodicitate.

AMPOSDRU/OIPOSDRU a stabilit proceduri scrise în scopul verificărilor de management și, pentru fiecare verificare, consemnează activitățile efectuate, data și rezultatele verificării și măsurile luate cu privire la neregulile constatate

In cazul sesizarilor de nereguli, Compartimentul Antifrauda si nereguli planifica misiuni de control la fata locului.

Verificarile pot duce la **constatari administrative sau juridice primare**, care insemna o prima evaluare scrisa, fie administrative sau juridica, concluzionand, pe baza unor factori specifici, ca o neregula a fost comisa. Aceasta poate fi anchetata ulterior²⁰.

Compartimentul de audit intern al AMPOSDRU asigura prin verificari si controale buna functionare a acestu sistem de management.

Asadar, responsabilitatea AM in domeniul neregulilor se materializeaza:

- prin asigurarea unor cerințe corespunzătoare de îndeplinit de către Beneficiari, formulate în contractele încheiate cu aceștia;
- prin asigurarea unor verificări suficiente ale respectării de către Beneficiari a cerințelor contractuale, înainte de efectuarea plăților;
- prin nominalizarea unui Ofițer de nereguli și constituirea unui compartiment de control/constatare, în conformitate cu OG 79/2003 actualizată
- prin monitorizarea și îmbunătățirea propriilor sisteme de management și control (aplicarea procedurilor de „risk management”), inclusiv prin activitatea compartimentelor de audit intern;

Autoritatea de Audit

Efectuează controale pentru fiecare perioadă de douăsprezece luni începând de la 1 iulie 2008 pe un eșantion de operațiuni selectate printr-o metodă stabilită²¹.

Controalele sunt efectuate la fața locului, pe baza documentelor și a datelor păstrate de beneficiar. Controalele permit verificarea îndeplinirii următoarelor condiții:

- operațiunea îndeplinește criteriile de selecție ale programului operațional, a fost realizată în conformitate cu decizia de aprobare și îndeplinește toate condițiile care se aplică în ceea ce privește funcționalitatea și utilitatea acesteia sau obiectivele care trebuie realizate;
- cheltuielile declarate corespund documentelor contabile și justificative păstrate de beneficiar;
- cheltuielile declarate de beneficiar sunt conforme cu normele comunitare și naționale;

²⁰ Regulamentul 1828/2006, Definitii

²¹ Regulamentul 1828/2006 Art. 17

(d) participarea publică a fost plătită beneficiarului.

AA elaborează Raportul anual de control, pe baza auditului sistemelor și controlul operațiunilor²²

Autoritatea de Certificare a Plăților

Responsabilitatea ACP în domeniul neregulilor se concretizează prin:

- prin aplicarea procedurilor de certificare inclusiv de suspendare a plăților (în conformitate cu "Procedura Operațională Certificarea cheltuielilor incluse în declarațiile de cheltuieli intermediare/finale transmise la Comisia Europeană
- prin nominalizarea unui Ofițer de nereguli și constituirea Inspecției Generale în MFP (în conformitate cu prevederile OG 79/2003 actualizată)
- responsabilitățile Ofițerului cu neregulile (ACP)
- prin monitorizarea și îmbunătățirea propriilor sisteme de management și control (în conformitate cu procedura „risk management” și Procedura Operațională Monitorizarea implementării recomandărilor din rapoartele de audit , inclusiv prin activitatea compartimentului de audit intern;
- prin organizarea unor reuniuni periodice cu ofiterii de nereguli de la nivelul AM în vederea diseminării experienței în domeniul neregulilor.

Departamentul de Lupta Anti Frauda

DLAF a fost înființat în 2005 pentru asigurarea protecției intereselor financiare ale UE în România. Departamentul are atribuția de control al fondurilor comunitare, fiind coordonatorul național al luptei antifraudă. Departamentul se organizează și funcționează în structura Cancelariei Primului-Ministru. Departamentul este instituția de contact cu Oficiul European de Luptă Antifraudă - OLAF din cadrul Comisiei Europene, având calitatea de Serviciu de coordonare antifraudă (AFCOS) în România

Funcțiile DLAF sunt:

- exercită funcțiile de strategie și de reglementare în domeniul protecției intereselor financiare ale UE în România.
- asigură, sprijină sau coordonează, după caz, îndeplinirea obligațiilor ce revin României privind protecția intereselor financiare ale Comunității Europene

Atribuțiile DLAF sunt:

- detine calitatea de instituție de contact cu OLAF și este Serviciul de Coordonare al Luptei Antifraudă (AFCOS) în România
- asigură, la nivel național, coordonarea luptei antifraudă și protejarea efectivă și echivalentă a intereselor financiare ale UE în România;
- exercitarea calității de organ de constatare, în privința fraudelor ce afectează intereselor financiare ale UE în România;
- asigură și facilitează cooperarea dintre instituțiile naționale implicate în protecția intereselor financiare ale UE în România
- inițiază și avizează proiectele de acte normative privind protecția intereselor financiare ale UE în România;
- culege, analizează și prelucrează datele în scopul realizării analizelor relevante în

---

²² Regulamentul 1828/2006 Art. 18

domeniul protecției intereselor financiare ale UE în România;

- încheie protocoale și acorduri de cooperare administrativă cu autoritățile și instituțiile naționale și comunitare relevante;
- inițiază și coordonează campanii de informare a opiniei publice, în vederea prevenirii fraudării fondurilor comunitare.

Beneficiari

Sistemul de asigurare la nivel de beneficiar se materializează prin sistemul de control intern la nivel de proiect.

Responsabilitatea beneficiarului în această privință se materializează:

- prin respectarea clauzelor contractelor încheiate cu AM/OI
- prin respectarea legislației comunitare și naționale

Prevederile contractuale specifică responsabilitatea beneficiarilor de a dezvolta și implementa un sistem de control intern care să cuprindă în activitățile de control câteva măsuri precise prin intermediul cărora se poate asigura funcția de prevenție în domeniul neregulilor (pentru detalii vezi capitolul 6 și 7).

5.2 Sistemul de asigurare la nivel comunitar

Următoarele instituții europene au responsabilitatea de a monitoriza și raporta cazurile de nereguli, face recomandări și de a lua, unde este cazul, măsurile corective ce se impun:

- Curtea de Conturi Europeană
- Oficiul European de Luptă Antifraudă
- Comisia Europeană/ DG Employment
- Parlamentul European

OLAF

În domeniile în care statele membre execută bugetul și în vederea colectării resurselor proprii comunitare, legislația comunitară obligă statele membre să comunice suspiciunile de fraudă, precum și alte nereguli detectate către OLAF. Informațiile colectate sunt utilizate în scopul analizei și supravegherii.

Obiectivul Departamentului European de Luptă Anti-Frauda (OLAF) este protejarea intereselor financiare ale Uniunii Europene, implicit al cetățenilor săi, cât și reputația instituțiilor europene. OLAF își desfășoară activitatea sub principiul integrității, imparțialității și profesionalismului respectând drepturile și libertățile cetățenilor.

Obiectivul principal al OLAF-ului este definit ca fiind “ **Protejarea intereselor financiare ale Uniunii Europene împotriva fraudei, corupției și altor activități ilegale și de a proteja reputația Instituțiilor Europene**”.

OLAF își îndeplinește obiectivul prin:

- investigarea fraudelor, coruptiei si altor activitati ilegale ce afecteaza interesele Institutilor Europene
- ofera sprijin si asistenta Comunitatii Europene si Autoritatilor Nationale in lupta impotriva fraudei
- protejarea reputatiei Institutilor Europene prin descurajarea si prevenirea potentialelor fraude si nereguli.

Principalele competente ale OLAF-ului

OLAF este imputernicit sa isi desfasoare in mod independent urmatoarele activitati:

- investigatii interne in cadrul Institutilor Europene sau a institutiilor ce au obtinut fonduri UE
- investigatii externe la nivel national, atunci cand fonduri UE sunt in joc. In acest scop, OLAF poate desfasura verificari la fata locului in stransa colaborare cu autoritatile competente ale Statelor Membre.
- OLAF dispune de autonomie bugetara si administrativa ce ii confera independenta operationala. Cadrul legal include garantarea independentei activitatilor operationale OLAF din partea directorului general si a Comitetului de Supraveghere, compus din cinci experti externi
- Angajatii OLAF, agenti ai Comisiei Europene, de asemenea fac obiectul regulamentului intern al OLAF in ceea ce priveste administrarea si participarea la initiativele politice si legislative ale Comisiei

Comisia Europeana

Comisia poate să procedeze la corecții financiare prin anularea parțială sau totală a participării comunitare la un program operațional în cazul în care, după efectuarea verificărilor necesare, concluzionează că:

- există o neregula gravă a sistemului de gestionare sau de control al programului care pune în pericol participarea comunitară deja acordată programului;
- cheltuielile care se găsesc într-o declarație de cheltuieli certificată nu sunt eligibile și nu au fost corectate de statul membru după deschiderea procedurii de corecție;
- un stat membru nu s-a achitat de obligațiile sale potrivit prevederilor europene înaintea deschiderii procedurii de corecție.

Comisia își fondează corecțiile financiare pe cazuri individuale de nereguli, ținând seama de natura sistemică a neregulii pentru a determina dacă este nevoie să se aplice o corecție forfetară sau extrapolată²³.

Comisia își întemeiază poziția pe faptele stabilite de alți auditori decât cei ai serviciilor proprii, ajunge la concluziile proprii în ceea ce privește consecințele financiare ale acestora după examinarea măsurilor luate în statul membru, rapoartele furnizate precum și răspunsurile statului membru.

---

²³ Regulamentul 1083/2006, Art.29

Înainte de a decide cu privire la o corecție financiară, Comisia deschide procedura informând statul membru în ceea ce privește concluziile sale provizorii și invitând statul membru respectiv să își prezinte observațiile.

În cazul în care statul membru nu acceptă concluziile provizorii ale Comisiei, aceasta din urmă îl invită la o audiere pe parcursul căreia cele două părți se străduiesc, în spiritul cooperării fondate pe parteneriat, să ajungă la un acord privind observațiile și concluziile care trebuia luate.

6. SISTEMUL DE MANAGEMENT SI CONTROL AL PROIECTULUI LA NIVELUL BENEFICIARULUI

Conform Contractului de Finatare, Beneficiarul trebuie să asigure managementul și implementarea proiectului în concordanță cu prevederile acestui contract, ale legislației comunitare și naționale și cu instrucțiunile emise de AMPOSDRU, cu maximum de profesionalism, eficiență și în conformitate cu cele mai bune practici în domeniu.

Beneficiarul va fi singurul răspunzător în fața AMPOSDRU pentru implementarea proiectului atât pentru acțiunile sau inacțiunile sale, cât și ale partenerului/partenerilor (pentru detalii, vezi Cap 7).

6.1 Principii generale ale unui sistem de control intern

Regulamentele comunitare prevad **principii generale** de buna practica in ceea ce priveste instituirea unui sistem de control intern, care sa asigure prevenirea si detectarea neregulilor:

- Sistemul sa fie definit prin reguli si **proceduri formalizate** prin care se stabilesc atributii si responsabilitati clare pentru angajati;
- **Principiul segregarii functiunilor** trebuie respectat, astfel incat sa se evite conflictul de interese in ceea ce priveste realizarea de acelasi angajat al unor activitati care pot genera manipularea informatiei sau realizarea unor nereguli. Spre exemplu doua persoane diferite ar trebui sa inregistreze in sistemul contabil achizitiile si platile catre furnizori;
- **Principiul celor 4 ochi**, conform caruia autorevizuirea muncii unui angajat ar trebui limitata la maxim prin modul de organizare al activitaii unei entitati. Acest principiu se refera la faptul ca este de dorit ca realizarea unei activitai si verificarea corectitudinii ei sa fie facuta de catre doua persoane distincte;
- **Echipa de proiect** trebuie formata din personal adecvat ca structura, experienta si pergartire;
- **Sistemul de control intern** trebuie sa includa functiunea independenta de **audit intern** si un sistem contabil si de raportare financiara care sa fie in concordanta cu standardelor in domeniu;
- **Proceduri de achizitii** care sa se inscrie in cerintele legale nationale si europene
- **Fise de post** detaliate
- Un **sistem de arhivare a documentelor**,etc

6.2 Modelul de sisteme de control intern COSO

Necesitatea crearii și implementării unor sisteme de control intern eficiente la nivelul oricărui tip de entitate este recunoscută la nivel internațional. Bunele practici internaționale au generat diverse module de sisteme de control intern, printre care se numără: COCO, COSO, Turnbull, etc.

BUNE PRACTICI:

Modelul de sistem de control intern denumit COSO a fost realizat în SUA, de către o Comisie (Committee of Sponsoring Organization), al cărei obiectiv a fost acela de a genera un exemplu de bună practică în acest domeniu pentru toate tipurile de organizații.

Obiectivul oricărui sistem de control intern este de a sprijini entitatea în îndeplinirea obiectivelor propuse printr-o abordare sistematică și metodică, bazat pe gestiunea riscului și a controlului asupra activității și operațiunilor entității.

Sistemul de control intern COSO este un sistem funcțional construit pe **5 nivele**. Funcționalitatea sistemului este asigurată de interconexiunile, organizarea și buna implementare a tuturor acestor nivele, care sunt interdependente.

Responsabilitatea creării și implementării sistemului de control intern în cadrul unei entități revine conducerii acesteia.

6.2.1 Mediul de control

Mediul de control reprezintă mentalitatea entității stabilită de către practicile și valorile etice și profesionale abordate de conducerea acesteia. Mediul de control influențează modul în care angajații se raportează la procedurile de lucru și controalele interne.

Guvernanta corporativă reprezintă ansamblul de procese, activități, metode prin care o entitate este condusă, administrată și controlată. Unul dintre aspectele esențiale ale guvernantei corporative este asigurarea responsabilizării angajaților din orice entitate asupra consecințelor nefaste ale unor decizii și etapele care trebuie urmate pentru eliminarea problemelor identificate.

Guvernanta corporativă joacă un rol esențial în crearea unui mediu de control responsabil la nivelul unei entități și este promulgată de către conducerea entității.

Factorul uman reprezintă baza oricărui sistem de control intern. Ca atare, pentru crearea unui mediu de control adecvat pe care să se poată construi un sistem de control intern eficient, se iau în considerare următorii factori orientați cu precădere către resursele umane:

- **Integritatea si valori etice**

Cultura organizationala a entitatilor, atat componenta formala cat si informala, se bazeaza pe un set de valori etice pe care angajatii unei entitati sunt incurajati sa le urmeze. Valorile etice definesc tipurile de comportamente acceptate si neacceptate in desfasurarea activitatii. Aceste valori sunt in general stipulate in cadrul unor Coduri de Conduita aflate la dispozitia angajatilor si care reprezinta fundamentul culturilor organizationale.

- **Competentele personalului**

Pentru asigurarea unui sistem de control intern functional si eficient, atributiile, responsabilitatile si competentele personalului trebuie definite fara ambiguitatea prin fise de post si organigrama entitatii. Modul in care sunt atribuite responsabilitatile si autoritatea, cat si coordonatele fiecare post ar trebui sa se regaseasca in cadrul unei fise de post.

- **Proceduri si politici resurse umane**

Modul in care resursele umane sunt administrate reprezinta unul din punctele de plecare ale sistemului de control intern. Politicile si procedurile de lucru ar trebui formalizate in scris la nivelul entitatii.

- **Filozofia operationala a managementului**

Stilul de management practicat de conducerea unei entitati influenteaza direct sistemul de control intern implementat.

6.2.2 Evaluarea riscului

Pentru a asigura atingerea obiectivelor sistemului, acesta trebuie bazat pe o analiza a riscurilor cu care se confrunta entitatea. Universul riscurilor este extrem de vast si cuprinde atat riscurile externe ale activitatii cat si riscurile interne generate de desfasurarea proceselor si operatiunilor din cadrul entitatii.

Evaluarea riscurilor se poate realiza numai daca exista un sistem de obiective corelate ale organizatiei la diverse nivele care ajuta la atingerea obiectivelor strategice ale organizatiei

Pentru a se realiza analiza riscurilor, se parcurg mai multe etape:

- Identificarea riscurilor la nivel de proces
- Realizarea unei matrici a riscurilor, in care acestea trebuie corelate cu obiectivele entitatii defalcate la nivel de proces/operatiune
- Cuantificarea probabilitatii materializarii riscului, impactul sau si importanta pentru entitate
- Atribuirea responsabililor de tinerea sub control a acestor riscuri, etc.

O astfel de analiza de evaluare a riscurilor reprezinta baza deciziilor conducerii entitatii legate de managementul riscurilor si de tipul de activitati de control ce trebuie create si implementate.

6.2.3 Activitati de control

În urma identificării și stabilirii importanței riscurilor cu care se confruntă o entitate, conducerea are responsabilitatea creării, dezvoltării și implementării activităților de control care vor alcătui substanța sistemului de control intern.

Activitățile de control sunt reprezentate de:

- Politici/proceduri care să asigure modul de lucru pe fiecare proces principal stabilit de conducere
- Verificări, aprobări formale, reconcilieri, raportări, recomandări, evaluarea performanțelor, segregarea funcțiilor, etc

Acestea asigură ca riscurile identificate în etapa anterioară sunt adresate și controlate corespunzător. Fiecare activitate de control intern ar trebui să aibă în corespondență un risc real identificat de către conducere.

Activități de control se aplică la toate nivelurile organizației, de către fiecare din angajații unei entități, în forme diferite.

6.2.4 Informații și comunicare

Pentru ca sistemul de control intern să poată funcționa este necesar un sistem de informații și comunicare formal care să asigure fluxul informațiilor și datelor necesare pentru desfășurarea controlului intern și pentru fundamentarea deciziilor. Informațiile și datele trebuie să aibă următoarele calități:

- Să fie comunicate/puse la dispoziție în timp util/real
- Să fie reale, complete și corecte
- Să fie obținute la un cost rezonabil pentru entitate

Pe baza acestor informații pertinente, raportate în timp util angajații pot să-și desfășoare responsabilitățile.

Circuitul informațiilor poate să cuprindă:

- Rapoarte interne entității și externe entității: financiare, operaționale
- Date statistice
- Informații despre evenimente, condiții din mediul de afaceri, etc.

6.2.5 Monitorizare

Ultimul nivel al sistemului de control intern COSO, asigură monitorizarea bunei funcționalități a sistemului. Activitățile de monitorizare îndeplinesc atât o funcție preventivă cât și una corectivă. Funcția de prevenție este reprezentată de identificarea în avans a potențiale deficiențe sau zone de îmbunătățire a controalelor interne sau de neconcordanță între controalele interne și riscurile pe care le adresează acestea.

Combinare între evaluări **continue și periodice** ale sistemului asigură menținerea eficienței sistemului de control intern în timp. Evaluările periodice furnizează feedback la un anumit moment în timp, pe când cele continue asigură o supervizare constantă a sistemului.

Evaluarea sistemului de control intern se realizeaza din mai multe perspective:

- **Conducerea entitatii**

Monitorizare **continua** pe care conducerea entitatii o realizeaza zilnic reprezinta supervizarea asupra activitatilor de control intern pe care le realizeaza angajatii responsabili de anumite controale interne conform procedurilor de lucru formalizate.

Responsabilitatea finala a bunei functionalitati a sistemului de control intern apartine conducerii entitatii!

- **Audit intern**

Auditul intern reprezinta activitatea funcțional independentă și obiectivă, care dă asigurări și consiliere conducerii pentru buna administrare a patrimoniului unei entitati, perfecționând activitățile entității si care ajută entitatea să își îndeplinească obiectivele printr-o abordare sistematică și metodică. Pentru a-si atinge scopul, auditorul intern trebuie sa fie functional subordonat consiliului de administratie.

Auditorul intern monitorizeaza sistemul de control intern **periodic** prin misiunile de audit intern planificate anual. Prin teste specifice se verifica functionalitatea acestuia si se comunica deficientele identificate catre conducere, astfel incat sa se poata lua decizii asupra corectarii situatiilor raportate si imbunatatirea sistemului.

Prin recomandarile de imbunatatire ale sistemului pe care le realizeaza, auditorul intern indeplineste o functie de preventie a aparitiei si materializarii unor situatii nedorite sau ale riscurilor care ar impiedica asupra activitatii entitatii.

7. PREVEDERI CONTRACTUALE PRIVIND NEREGULILE

7.1 Prevederi privind sistemul de control intern la nivel de proiect

Având în vedere universul vast al neregulilor cât și gravitatea consecințelor pe care le au de înfruntat atât beneficiarii, autoritățile naționale cât și statul român în cazul confirmării neregulilor și stabilirii cuantumului financiar aferent, prevenirea apariției neregulilor este soluția cea mai eficientă.

Prevenirea apariției neregulilor se asigură prin organizarea și implementarea unui sistem de management și control intern eficient al proiectelor gestionate de beneficiar (pentru detalii, vezi Cap 6).

Prin **Contractul de Finantare** încheiat între beneficiar și AMPOSDRU/OI, se stipulează obligațiile beneficiarului în ceea ce privește asigurarea unui sistem de management și implementare a proiectului în concordanță cu prevederile contractului, ale legislației comunitare și naționale și cu instrucțiunile emise de AMPOSDRU, cu maximum de profesionalism, eficiență și în conformitate cu cele mai bune practici în domeniu. Beneficiarul va fi singurul răspunzător în fața AMPOSDRU pentru implementarea proiectului atât pentru acțiunile sau inacțiunile sale, cât și ale partenerului/ partenerilor²⁴.

Conform legislației în vigoare, orice încălcare a prevederilor Contractului de finanțare încheiat între Beneficiar și AMPOSDRU/OI constituie o neregulă.

Ca atare, beneficiarul este obligat să respecte prevederile cuprinse în cererea de finanțare și să asigure conformitatea cu legislația și politicile Uniunii Europene și naționale, în special cele privind achizițiile publice, egalitatea de șanse și nediscriminarea, informarea și publicitatea, concurența loială, dezvoltarea durabilă și ajutorul de stat, acolo unde este cazul²⁵.

Printre **masurile de prevenire a apariției neregulilor**, se numără și următoarele **obligații ale beneficiarului** prevăzute în Contractul de Finanțare:

- Organizarea unui sistem de evidență contabilă analitică distinctă a Proiectului, utilizând conturi analitice distincte pentru reflectarea tuturor operațiunilor referitoare la implementarea Proiectului, în conformitate cu dispozițiile legale.
- Înregistrările contabile aferente proiectului vor fi realizate de către un expert contabil în condițiile legii care va semna și data documentele contabile aferente operațiunilor din cadrul proiectului. Documentele originale pe baza cărora se înregistrează în contabilitatea Beneficiarului cheltuielile efectuate în cadrul Proiectului vor fi stampilate cu mențiunea „Solicitat rambursare FSE - POSDRU” în vederea evitării dublei finanțări.

²⁴ Contractul de finanțare, Art. 9

²⁵ Contractul de finanțare, Art. 9

- Formarea unei echipe de management alcătuită din specialiști cu diverse calificări care să asigure o bună desfășurare a proiectului și un management al proiectului în conformitate cu cele mai bune practici. Ca atare, Beneficiarul are obligația de a include în echipa de management a Proiectului un expert cu studii juridice aflat în raporturi juridice de muncă sau civile cu Beneficiarul sau un consilier juridic angajat al Beneficiarului sau de către Beneficiar, cu contract individual de muncă sau numit în funcție publică sau angajat temporar cu contract individual de muncă cu normă întreagă sau cu timp parțial în cadrul Proiectului, care să asigure suport specializat Beneficiarului în vederea conformării cu toate prevederile legale aplicabile, aferente implementării activităților proiectului.
- Realizarea reconcilierilor contabile între documentele suport și sistemul de contabilitate propriu, cât și furnizarea tuturor datelor și informațiilor la solicitarea AMPOSDRU, în vederea efectuării reconcilierii contabile dintre conturile contabile ale Beneficiarului și cele ale AMPOSDRU pentru operațiunile gestionate în cadrul Proiectului finanțat din POSDRU.
- Obligația notificării în scris AMPOSDRU, cu cel puțin 15 (cincisprezece) zile înainte de data la care dorește ca modificarea să producă efecte, în următoarele situații:
  - a) modificări intervenite în bugetul estimat al proiectului în limita a 15% între capitole bugetare, cu excepția cheltuielilor generale de administrație și a cheltuielilor de tip FEDR, cu justificarea detaliată a motivelor care au condus la aceasta;
  - b) schimbarea adresei sediului social al beneficiarului;
  - c) schimbarea contului special deschis pentru proiect;
  - d) înlocuirea sau introducerea de membri în echipa de management sau a experților pe termen lung din cadrul echipei de implementare a proiectului;
  - e) înlocuirea reprezentantului legal;
  - f) modificarea planului de implementare a activităților;
  - g) înlocuirea auditorului.
- Obligația de a solicita încheierea unui act adițional în următoarele situații:
  - a) orice modificare intervenită în bugetul estimat al proiectului care depășește limita a 15% între capitole bugetare, cu excepția cheltuielilor generale de administrație și a cheltuielilor de tip FEDR, cu justificarea detaliată a motivelor care au condus la aceasta;
  - b) includerea de noi activități eligibile care să contribuie la atingerea rezultatelor și obiectivului specific al proiectului;
  - c) modificarea duratei de implementare a proiectului ²⁶

Pentru a putea **monitoriza și acționa preventiv** pe tot parcursul derulării proiectelor cofinanțate FSE, AMPOSDRU solicită Beneficiarului generarea mai multor tipuri de rapoarte tehnice și financiare:

- Pe toată perioada de implementare a proiectului, Beneficiarul va transmite, la fiecare 3 (trei) luni, previziuni actualizate privind cheltuielile care urmează a fi efectuate în

---

²⁶ Contractul de finanțare, Art. 9

trimestrul următor, privind termenele estimate de rambursare a cheltuielilor efectuate în cadrul proiectului.

- Beneficiarul are obligația de a raporta stadiul implementării Proiectului prin transmiterea de Rapoarte tehnico-financiare însoțit de Formularul individual de înregistrare a grupului țintă

7.2 Prevederi privind obligațiile beneficiarilor în cazul anchetelor

Ca parte a cadrului de control integrat, autoritățile naționale și comunitare își exercită dreptul de verificare și control la fața locului a diverselor sesizări de nereguli.

În timpul investigațiilor, conform Contractului de Finantare²⁷, **beneficiarul are obligația** de a pune la dispoziția:

- AMPOSDRU/OI,
- Autorității de Certificare și Plată,
- Autorității de Audit,
- Departamentului de Luptă Anti-fraudă,
- Comisiei Europene,
- Curții Europene de Conturi
- și/sau oricărui alt organism abilitat să verifice modul de utilizare a finanțării nerambursabile, la cerere și în termen, documentele și/sau informațiile solicitate și să asigure toate condițiile pentru efectuarea verificărilor la fața locului.

În vederea efectuării verificărilor cu privire la cazurile de nereguli, **beneficiarul se angajează să acorde:**

- dreptul de acces la locurile și spațiile unde se implementează sau a fost implementat proiectul
- acces la sistemele informatice
- să pună la dispoziție documentele solicitate privind gestiunea tehnică și financiară a proiectului, atât pe suport de hârtie, cât și în format electronic.

Documentele trebuie să fie ușor accesibile și arhivate astfel încât să permită verificarea lor. Beneficiarul este obligat să informeze AMPOSDRU/OI cu privire la locația arhivării documentelor.

Intrucât investigațiile și anchetele privind cazurile de nereguli se pot desfășura pe perioade medii de timp și pot fi inițiate chiar după finalizarea proiectelor, beneficiarul are obligația de a păstra toate documentele originale, inclusiv documentele contabile, privind activitățile și cheltuielile eligibile în vederea asigurării unei piste de audit adecvate, în conformitate cu regulamentele comunitare și naționale. Toate documentele vor fi păstrate până la 31.12.2021 cu posibilitatea prelungirii acestui termen până la închiderea oficială a POSDRU²⁸.

---

²⁷ Contractul de finanțare, Art. 9

²⁸ Contractul de finanțare, Art. 9

În cazul nerespectării acestor prevederi ale Contractului de Finantare, beneficiarul este obligat să restituie întreaga sumă primită, aferentă Proiectului, reprezentând asistența financiară nerambursabilă din cofinanțarea FSE precum și cofinanțarea aferentă alocată din fonduri de la bugetul de stat, inclusiv dobânzile și/sau penalitățile aferente calculate conform legislației în vigoare.

SCHEIȚĂ

ANEXE

ANEXA 1 - Clasificarea neregulilor

Text original	Traducere in limba romana (versiune neoficiala)
101 ABSENCE OF ACCOUNTS	101 ABSENTA CONTURILOR
102 INCORRECT ACCOUNTS	102 CONTURI INCORECTE
103 FALSIFIED ACCOUNTS	103 CONTURI FALSIFICATE
104 ACCOUNTS NOT PRESENTED	104 CONTURI NEPREZENTATE
201 MISSING OR INCOMPLETE DOCUMENTS	201 DOCUMENTE LIPSA SAU INCOMPLETE
202 INCORRECT CUSTOMS DOCUMENTS	202 DOCUMENTE VAMALE INCORECTE
203 FALSIFIED CUSTOMS DOCUMENTS	203 DOCUMENTE VAMALE FALSIFICATE
204 INCORRECT COMMERCIAL DOCUMENTS	204 DOCUMENTE COMERCIALE INCORECTE
205 FALSE OR FALSIFIED COMMERCIAL DOCUMENTS	205 DOCUMENTE COMERCIALE FALSE SAU FALSIFICATE
06 INSUFFICIENT CERTIFICATES	206 CERTIFICATE INSUFICIENTE
208 FALSE OR FALSIFIED REQUEST FOR AID	208 CERERI DE FONDURI FALSE SAU FALSIFICATE
210 MISSING OR INCOMPLETE SUPPORTING DOCUMENTS	210 DOCUMENTE SUPT LIPSA SAU INCOMPLETE
211 INCORRECT SUPPORTING DOCUMENTS	211 DOCUMENTE SUPT INCORECTE
213 FALSIFIED SUPPORTING DOCUMENTS	213 DOCUMENTE SUPT FALSIFICATE
214 FALSE OR FALSIFIED CERTIFICATES	214 CERTIFICATE FALSE SAU FALSIFICATE
299 OTHER CASES OF IRREGULAR DOCUMENTS	299 ALTE CAZURI DE DOCUMENTE NECORESPUNZATOARE
301 INACCURATE PRODUCTION DECLARATION	301 DECLARATII DE PRODUCTIE INADECVATE
302 INEXACT COMPOSITION	302 COMPONENTA INEXACTA
303 INACCURATE VALUE	303 VALOARE NECORESPUNZATOARE
304 INEXACT ORIGIN	304 ORIGINE INCORECTA
305 INEXACT QUANTITY	305 CANTITATE INEXACTA
306 VARIATION IN QUALITY OR CONTENT	306 VARIATII ALE CALITATII SAU ALE CONTINUTULUI
307 QUANTITIES OUTSIDE PERMITTED LIMITS	307 CANTITATI PESTE LIMITA PERMISA
308 UNAUTHORISED SUBSTITUTION OR EXCHANGE	308 SUBSTITUTII SAU SCHIMBARI NEAUTORIZATE
309 UNAUTHORISED REMOVAL	309 IESIRI NEAUTORIZATE
310 UNAUTHORISED ADDITION	310 ADAUGARI NEAUTORIZATE
311 UNAUTHORISED MIXTURE	311 COMBINATII NEAUTORIZATE
312 UNAUTHORISED USE	312 INTREBUINTARE NEAUTORIZATA
313 CAMOUFLAGING	313 CAMUFLAREA
314 INCORRECT PACKAGING	314 AMBALAREA INCORECTA
315 CASE NOT COVERED BY THE MEASURE INVOKED	315 CAZURI NEACOPERITE DE MASURA INVOCATA
316 FALSIFICATION OF THE PRODUCT	316 FALSIFICAREA PRODUSULUI
317 SIMULATED DENATURING	317 SIMULAREA DENATURARII
318 INCORRECT STORAGE OR HANDLING	318 DEPOZITAREA SAU MANIPULAREA INCORECTA
319 FICTITIOUS USE OR PROCESSING	319 UTILIZAREA SAU PROCESAREA FICTIVA
320 INCORRECT YIELD COEFFICIENT	320 COEFICIENT DE PRODUCTIVITATE INCORECT

321	INCORRECT TARIFF HEADING	321	INCADRARE TARIFARA INCORECTA
322	PRODUCT NOT ELIGIBLE FOR AID	322	PRODUS NEELIGIBIL PENTRU AJUTOR
323	COUNTERFEITING	323	CONTRAFACEREA
324	MEASURE NOT ELIGIBLE FOR AID	324	MASURA NEELIGIBILA PENTRU AJUTOR
325	NON-ELIGIBLE EXPENDITURE	325	CHELTUIALA NEELIGIBILA
326	UNLAWFUL TAKING OF COMMISSION	326	COMISIOANE ILEGALE
327	SPECIES NOT ELIGIBLE FOR AID	327	SPECII NEELIGIBILE PENTRU AJUTOR
399	OTHER CASES OF IRREGULAR PRODUCTS	399	ALTE CAZURI DE PRODUSE NEELIGIBILE
401	INCORRECT IDENTITY	401	IDENTITATE INCORECTA
402	NON-EXISTENT OPERATOR	402	OPERATOR INEXISTENT
403	MISDESCRIPTION OF THE HOLDING	403	DESCRIERE ERONATA A PROPRIETATII
404	IRREGULAR RESUMPTION OF PRODUCTION	404	CONTINUAREA PRODUCTIEI IREGULARE
405	IRREGULAR TERMINATION, SALE OR REDUCTION	405	TERMINARE, VANZARI SAU REDUCERI IREGULARA
406	NON-TERMINATION, UPROOTING NOT CARRIED OUT, SLAUGHTER NOT CARRIED OUT	406	NETERMINAREA, RELOCARE NEEFECTUATA, NEFINALIZARI, SACRIFICARE NEEFECTUATA
407	FAILURE TO RESPECT QUOTAS, THRESHOLDS	407	NERESPECTAREA COTELOR/PRAGURILOR
408	OPERATOR/BENEFICIARY NOT HAVING THE REQUIRED QUALITY	408	OPERATOR/BENEFICIAR CE NU ARE CALITATEA CERUTA
409	ABSENCE OF IDENTIFICATION, MARKING, ETC.	409	ABSENTA IDENTIFICARII SI A MARCARII ETC
410	FAILURE TO RESPECT THE CONDITIONS FOR CONVERSION	410	NERESPECTAREA CONDITIILOR DE CONVERSIE
411	FALSE DECLARATION OF LOSS OR DAMAGE	411	DECLARATII FALSE A PIERDERILOR SAU PAGUBELOR
412	DECLARATION OF FICTICIOUS LAND	412	DECLARATII FICTIVE DE TEREN
499	OTHER IRREGULARITIES BY THE OPERATOR	499	ALTE NEREGULI ALE OPERATORULUI
501	CAROUSEL FRAUD	501	FRUDA TIP CARUSEL
502	SMUGGLING AND THE LIKE	502	CONTRABANDA SAU SIMILAR
503	CHANGE OF DESTINATION	503	SCHIMBAREA DESTINATIEI
504	THEFT	504	FURT
505	FICTITIOUS MOVEMENT	505	MISCARI FICTIVE
506	REIMPORT OR REEXPORT	506	REIMPORT SAU REEXPORT
507	TRAFFICKING IN WITHDRAWN OR STOCKPILED PRODUCTS	507	TRAFIC ALE PRODUSELOR RETRASE SAU DEPOZITATE
508	TRAFFICKING IN CONTROLLED PRODUCTS	508	TRAFIC ALE PRODUSELOR CONTROLATE
509	RE-USE, RETURN TO CIRCULATION	509	REUTILIZARI, REPUNERI IN CIRCULATIE
510	NON-ARRIVAL AT FINAL DESTINATION	510	NELIVRARI LA DESTINATIA FINALA
511	TRAFFICKING IN PRECURSORS	511	TRAFICARE PRIN PRECURSORI
599	OTHER IRREGULARITIES CONCERNING MOVEMENTS	599	ALTE NEREGULI LEGATE DE MISCARILE PRODUSELOR
601	FAILURE TO RESPECT DEADLINES	601	NERESPECTAREA TERMENELOR LIMITA
602	OPERATION PROHIBITED DURING THE MEASURE	602	OPERATIUNI INTERZISE PE PARCURSUL MASURII
604	FAILURE TO RESPECT A FIXED OR DECLARED PRICE	604	NERESPECTAREA UNUI PRET FIX SAU DECLARAT
605	ABSENCE OF DECLARATION OR LATE RETURN	605	LIPSA DECLARATIILOR SAU RETURURI

606 INCOMPATIBLE CUMULATION OF AID	INTARZIATE
608 REFUSAL OF CONTROL	606 ACUMULARI INCOMPATIBILE ALE AJUTORULUI
609 REFUSAL OF PAYMENT	608 REFUZUL CONTROLULUI
610 ABSENCE OR INCOMPATIBILITY OF CONTRACT	609 REFUZUL PLATII
611 SEVERAL REQUESTS FOR THE SAME OBJECT	610 ABSENTA SAU INCOMPATIBILITATEA CONTRACTULUI
612 FAILURE TO RESPECT OTHER REGULATIONS/CONTRACT CONDITIONS	611 CERERI MULTIPLE PENTRU ACELASI OBIECT
614 INFRINGEMENT OF RULES CONCERNED WITH PUBLIC PROCUREMENT	612 NERESPECTAREA ALTOR REGULI/CONDITII CONTRACTUALE
699 OTHER IRREGULARITIES CONCERNING THE RIGHT TO AID	614 INCALCAREA LEGISLATIEI IN CEEA CE PRIVESTE ACHIZITIILE PUBLICE
71 IMPORT AND EXPORT WITHOUT DECLARATION	699 ALTE NEREGULI PRIVIND DREPRUL LA AJUTOR
711 FAILURE TO DECLARE IMPORTS	71 IMPORTURI SI EXPORTURI FARA DECLARATII
712 FAILURE TO DECLARE EXPORTS	711 NEDECLARAREA IMPORTURILOR
72 INCORRECT OR FORGED ITEMS IN DECLARATION	712 NEDECLARAREA EXPORTURILOR
721 INCORRECT ORIGIN OR PROVENANCE (ERROR)	72 ARTICOLE INCORECTE SAU FALSIFICATE INSCRISE IN DECLARATIE
723 INCORRECT CLASSIFICATION OF PRODUCT OR SPECIES (ERROR)	721 ORIGINE SAU PROVENIENTA INCORECTA (EROARE)
726 INCORRECT PREFERENTIAL ARRANGEMENTS	723 CLASIFICAREA INCORECTA A PRODUSELOR SAU A SPECIILOR (EROARE)
729 THE SAME ITEMS FORGED	726 ARANJAMENTE PREFERENTIALE INCORECTE
731 EXTERNAL TRANSIT - DOC. T1 (ERROR)	729 FALSIFICAREA ACELORASI ARTICOLE
732 EXTERNAL TRANSIT - DOC. T1 (FRAUD)	731 TRANZIT EXTERN - DOC. T1 ((EROARE)
733 INTERNAL TRANSIT - DOC. T2 (ERROR)	732 TRANZIT EXTERN - DOC. T1 ((FRAUDA)
734 INTERNAL TRANSIT - DOC. T2 (FRAUD)	733 TRANZIT INTERN - DOC. T2 ((EROARE)
735 TIR SYSTEM (ERROR)	734 TRANZIT INTERN - DOC. T2 ((FRAUDA)
736 TIR SYSTEM (FRAUD)	735 SISTEM TIR (EROARE)
737 ATA CONVENTION (ERROR)	736 SISTEM TIR (FRAUDA)
738 ATA CONVENTION (FRAUD)	737 CONVENTIE ATA (EROARE)
739 OTHER ABUSES OF ARRANGEMENTS COVERING MOVEMENT OF GOODS	738 CONVENTIE ATA (FRAUDA)
741 FAILURE TO FULFIL COMMITMENTS ENTERED INTO	739 ALTE ABUZURI ALE ARANJAMENTELOR CE MUSAMALIZEAZA MISCARILE DE BUNURI
742 IRREGULARITIES IN CONNECTION WITH END DESTINATION	741 NEINDEPLINIREA ANGAJAMENTELOR ASUMATE
743 UNJUSTIFIED CLAIM TO CUSTOMS PROCEDURE (EXCEPT MOVEMENT)	742 NEREGULI PRIVIND DESTINATIA FINALA
744 REMOVAL OF GOODS FROM CUSTOMS CONTROL	743 CERINTE NEJUSTIFICATE LA PROCEDURILE VAMALE (EXCEPTAND MISCAREA DE BUNURI)
745 FAILURE TO OBSERVE A CUSTOMS PROCEDURE (EXCEPT MOVEMENT)	744 RETRAGEREA BUNURILOR DE SUB CONTROLUL VAMILOR
746 FAILURE TO OBSERVE QUOTAS	745 NERESPECTAREA PROCEDURILOR VAMALE (EXCEPTAND MISCAREA DE BUNURI)
748 VARIOUS PRACTICES	746 NERESPECTAREA COTELOR
810 ACTION NOT IMPLEMENTED	748 PRACTICI DIVERSE
811 ACTION NOT COMPLETED	810 ACTIUNI NEIMPLEMENTATE
	811 ACTIUNI NETERMINATE

812 ACTION NOT CARRIED OUT IN ACCORDANCE WITH RULES	812 ACTIUNI INTREPRINSE FARA RESPECTAREA REGULILOR IMPUSE
818 FALSIFIED DECLARATION	818 DECLARATII FALSIFICATE
821 UNJUSTIFIED EXPENDITURE	821 CHELTUIELI NEJUSTIFICATE
822 EXPENDITURE NOT RELATED TO PERIOD IN WHICH ACTION CARRIED OUT	822 CHELTUIELI IN AFARA PERIOADEI IN CARE ACTIUNEA A FOST INTREPRINSA
823 EXPENDITURE NOT LEGITIMATE	823 CHELTUIELI NELEGITIME
831 OVERFINANCING	831 SUPRAFINANTARE
832 INFRINGEMENTS WITH REGARD TO THE COFINANCING SYSTEM	832 INCALCARI ALE CONDITIILOR PRIVIND SISTEMUL DE COFINANTARE
840 UNDECLARED REVENUE	840 VENITURI NEDECLARATE
850 CORRUPTION	850 CORUPTIE
851 ABUSE (ART. 4 PARA. 3 R. 2988/95)	851 ABUZ (ART. 4 PARA. 3 R. 2988/95)
998 NOT INDICATED	998 NEINDICAT
999 OTHER IRREGULARITIES (TO BE SPECIFIED)	999 ALTE NEREGULI (A SE SPECIFICA)